

**Aanvraag Vergunning Natuurbeschermingswet
ten behoeve van het Verbeteringsplan Delflandse Kust.**

De Delflandse Kust vanaf de Van Dixhoorndriehoek naar het noorden

Wageningen, Amersfoort, 22 februari 2007
initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van Delfland
opgesteld door Alterra en DHV

Inhoudsopgave

- 1. Aanleiding en motivatie**
- 2. Afweging alternatieven**
- 3. Handelingen en activiteiten**
- 4. Mitigerende en compenserende maatregelen**
- 5. Toekomstperspectief na 20 jaar**
- 6. Conclusies**

Bijlagen:

bijlage 1: Natuurtoets - achtergronddocument bij MER Delflandse Kust

bijlage 2 :Verbeteringsplan, incl. tekeningen

1. Aanleiding en motivatie

Natuurgebieden waarop de aanvraag ziet

De initiatiefnemer voor de versterking van de zwakke schakel Delflandse kust is voornemens activiteiten en handelingen te verrichten in de directe omgeving van - en voor een beperkt deel in - de wettelijk beschermde natuurgebieden Solleveld en Kapittelduinen en in zeer beperkte mate in het Westduinpark (afb.2). De Natuurbeschermingswet (2005) is van kracht in deze gebieden en er is een aanwijzingsbesluit Vogel- en Habitatrichtlijn gebieden in voorbereiding (Staatscourant; 24-11-2006). Voor Solleveld & Kapittelduinen (gebied 99) en voor Westduinpark & Wapendal (98) heeft het concept aanwijzingsbesluit tussen 9 januari 2007 en 19 februari 2007 ter inzage gelegen. De initiatiefnemer vraagt een vergunning aan voor het uitvoeren van handelingen en activiteiten, als bedoeld in artikel 16 en artikel 19d van de Natuurbeschermingswet.

Voorkeursalternatief

In de planstudie/MER Delflandse Kust is een afweging gemaakt, op basis van de effectbeoordeling van drie alternatieven, ten aanzien van het waarborgen van de kustveiligheid, de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden (bijlage 1 Natuurtoets). Als voorkeursalternatief voor de versterking van de Delflandse Kust is *Zeewaarts verbreden* vastgesteld. Vanuit het natuurperspectief is dit een reëel alternatief gebleken voor de alternatieven *Verhoogde duinen* en *Royaal zeewaarts verbreden*. Op basis van het voorkeursalternatief is een Verbeteringsplan (bijlage 2) opgesteld dat alle uit te voeren handelingen en activiteiten beschrijft. De tekening met kenmerk OV01 die als bijlage 7 bij het Verbeteringsplan is gevoegd biedt een overzicht van het project.

Dwingende reden van groot openbaar belang en voor het milieu geen significant negatieve effecten

De uitvoering van het Verbeteringsplan heeft een dwingende reden van groot openbaar belang, te weten het waarborgen van de kustveiligheid voor de komende 50 jaar. Met de voorgenomen activiteiten wordt de Delflandse Kust niet alleen voor de komende 50 jaar veilig. De ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt en er wordt een wezenlijke bijdrage geleverd aan behoud, herstel en ontwikkeling van de aangewezen Vogel- en habitatrichtlijn gebieden.

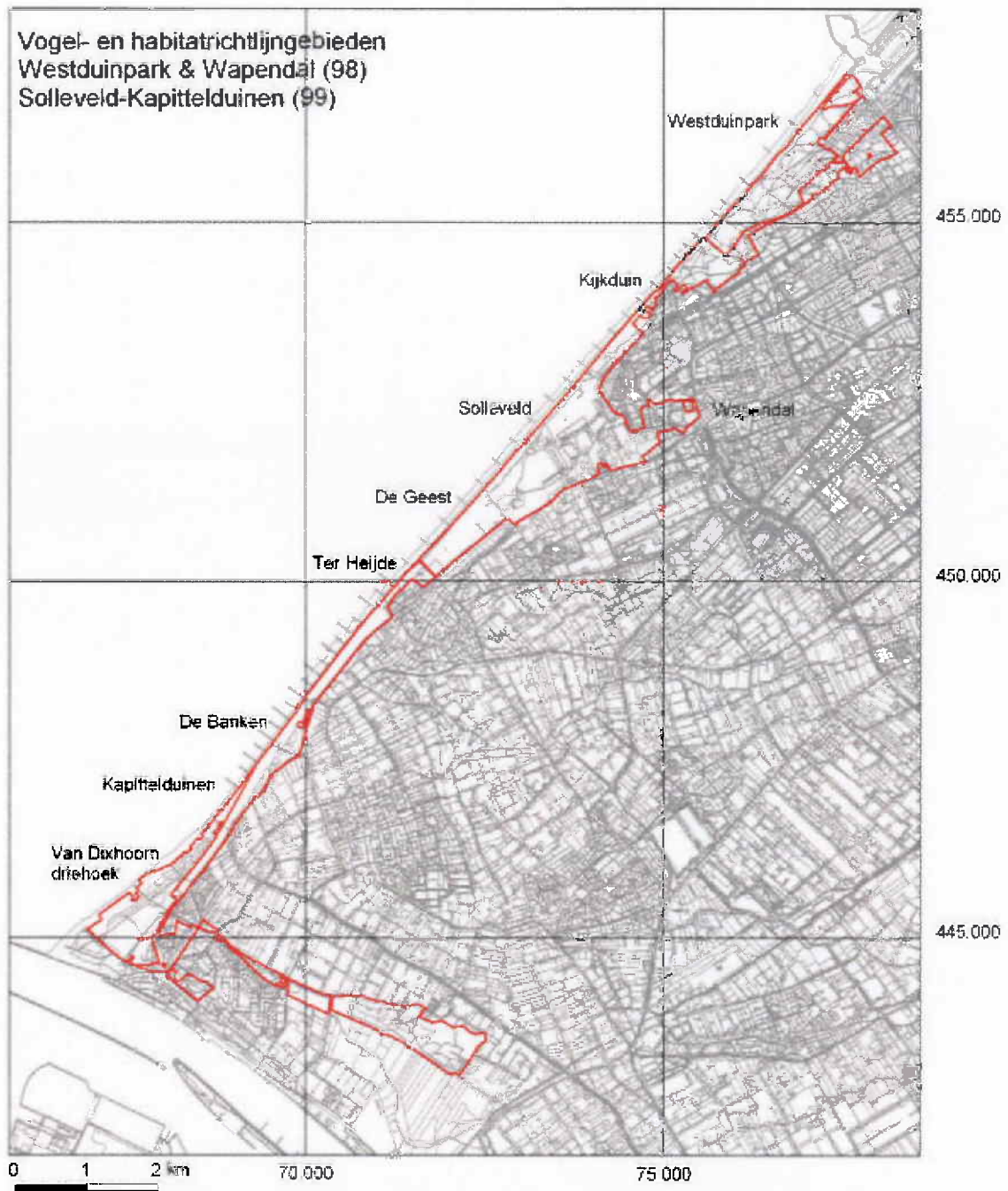
In de Natuurtoets, als achtergronddocument bij het MER hoofdrapport (bijlage 1), is geconcludeerd dat tijdens de aanleg van het voorkeursalternatief voor de kustversterking wel tijdelijke negatieve effecten op bestaande natuurwaarden te verwachten zijn. In de Natuurtoets is ook geconcludeerd dat uitvoering van het Verbeteringsplan op de langere termijn overwegend positieve effecten heeft op bestaande natuurwaarden.

De aanleg leidt echter niet tot significant negatieve effecten op de prioritaire habitattypen grijze duinen (2130) en vochtige duinvalleien (2190) noch op de wettelijk beschermde soorten die in het duingebied voorkomen. De instandhoudingdoelstellingen (ingevolge de EU richtlijn 79/409) van de leefgebieden "grijze duinen" (H2130) en "vochtige duinvallei" (H2190) zijn niet in het geding.

Voor de verontrusting en verstoring van de omgeving - en daarin voorkomende beschermde plant - en diersoorten, waaronder wettelijk beschermde soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn - die onontkoombaar is tijdens de aanleg van het voorkeursalternatief wordt tevens ontheffing ingevolge de Flora- en fauna wet artikel 75, vierde lid en vijfde lid onderdeel c, aangevraagd.

Duincompensatie Delflandse Kust

De kustversterking wordt gezamenlijk uitgevoerd met het project Duincompensatie Delflandse Kust. De initiatiefnemer van de duincompensatie - Rijkswaterstaat - vraagt separaat ontheffing ingevolge de Flora en Faunawet en een Natuurbeschermingswetvergunning aan voor dat planonderdeel. De activiteiten ten behoeve van de duincompensatie maken geen onderdeel uit van deze vergunningaanvraag. Op de tekening met kenmerk OV01 die als bijlage 7 bij het Verbeteringsplan is gevoegd, is tevens de begrenzing met het project Duincompensatie Delflandse Kust weergegeven.

Afb. 2: Top kaart van het plangebied met begrenzing natura 2000 gebied
De afzonderlijk in de vorige eeuw aangewezen natuurbeschermingsgebieden zijn nog herkenbaar en vormen in de huidige situatie beheergrenzen

2. Afweging van alternatieven

In de MER/planstudie voor de Delflandse kust zijn drie alternatieven onderzocht, beoordeeld en vergeleken op de effecten op de natuurwaarden en de mogelijke gevolgen voor de habitats waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd in het Doelendocument Natura 2000 d.d. 24-11-2006, zoals "grijze duinen" en "vochtige duinvalleien".

Het verschil tussen de onderzochte alternatieven is dat in het alternatief *Verhoogde duinen* het bestaande duingebied zou worden opgehoogd - vergelijkbaar met de duinverzwarende van 1988 - en in de andere alternatieven de versterking van de kust wordt bereikt door een verbreding van het duingebied aan de zeezijde. Verschillend is voorts de hoeveelheid zand, die moet worden aangebracht en de kwaliteit daarvan.

Voor alle alternatieven is de duincompensatie PMR aangewend om de kustlijn een vloeiender rechte lijn te geven, uit een oogpunt van ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast is de vloeiender rechte lijn van belang voor een natuurlijker verloop van het langstransport van zand, organische stoffen en mariene organismen.

Verskil in effecten op de natuur van de alternatieven

Op grond van de effecten op bestaande natuurwaarden is geconcludeerd, dat uitvoering van *Verhoogde duinen* zou leiden tot de vernietiging van een groot deel van de populatie van de zandhagedis (HR, Bijlage IV) en een substantiële hoeveelheid van het prioritaire habitattypen "grijze duinen" (H2130). *Zeewaarts verbreden* is daarvoor een reëel alternatief gebleken (bijlage 1: par. 7.2). Het alternatief leidt niet tot significant negatieve effecten op prioritaire habitattypen, maar tot (deels significante) positieve effecten waar het gaat om instandhoudingsdoelstellingen voor "grijze duinen" (H2130) en de zandhagedis (bijlage I VHR). Zo komt er tussen Vlughtenburg en Solleveld 20 ha. grijze duinen tot ontwikkeling. Daarnaast draagt het alternatief bij aan een kwaliteitsverbetering van de overige, niet prioritaire habitattypen (2110, 2120). Het alternatief draagt echter niet wezenlijk bij aan de instandhoudingsdoelstellingen van het prioritaire habitattypen 2190. De aanwas van duindoornstruweel blijft beperkt tot 5 ha. op met oude helm begroeide witte duinen.

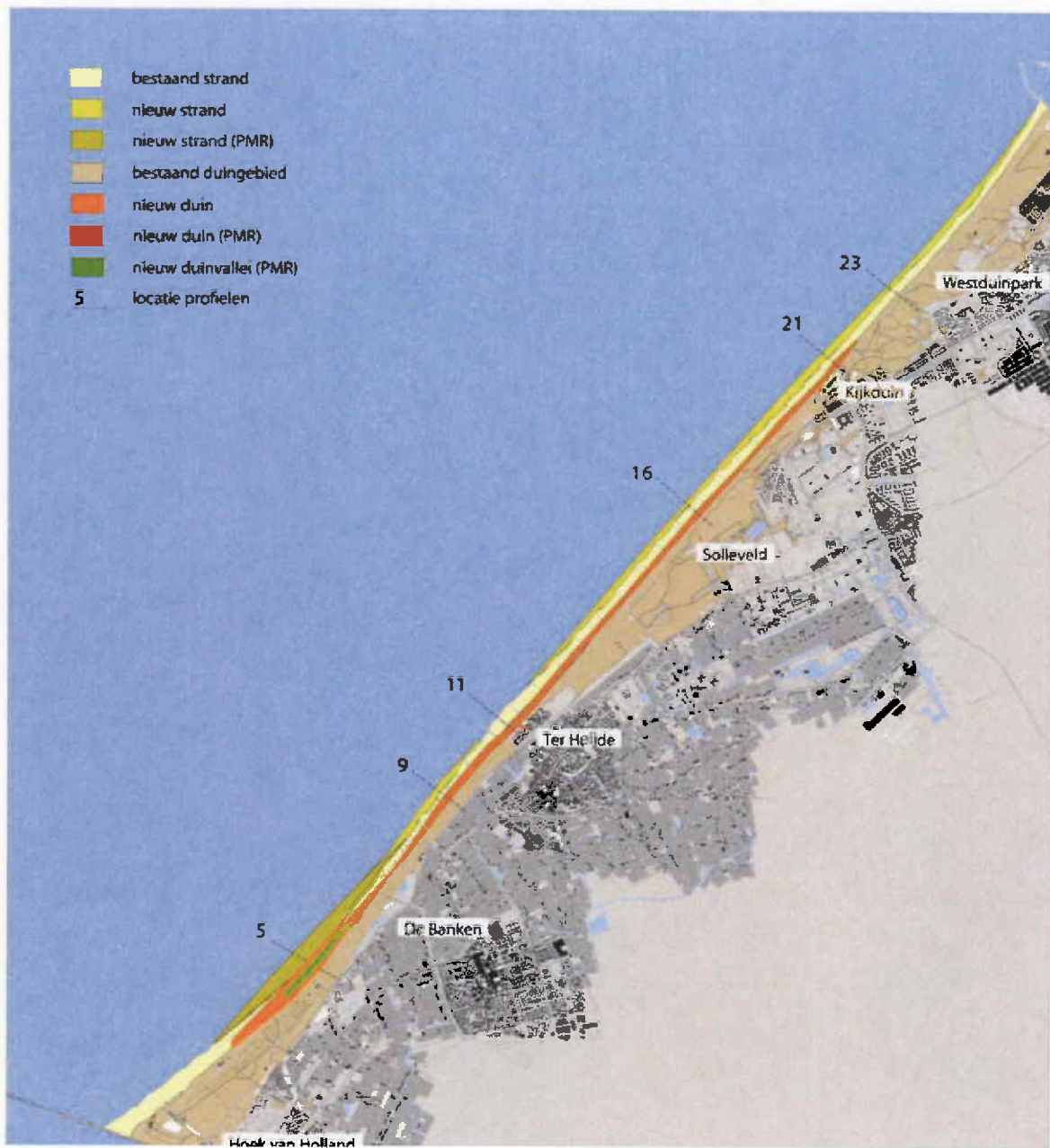
In de twee varianten van het alternatief *Royaal zeewaarts verbreden* is onderzocht op welke wijze een sterkere verbreding van het duin- en kust gebied zou kunnen bijdragen aan een extra impuls voor behoud, herstel en ontwikkeling van de leefgebieden, habitats en populaties, op grond waarvan de natuurbeschermingsgebieden langs de Delflandse Kust zijn aangewezen als Natura 2000 gebied. Voorsnog zijn onvoldoende middelen beschikbaar om deze alternatieven uit te voeren. Het voorkeursalternatief staat dat in de toekomst niet de weg.

Keuze voorkeursalternatief

- *Zeewaarts verbreden* is als voorkeursalternatief (afb. 3) aangemerkt omdat het leidt tot een structurele oplossing voor de veiligheidsopgave, veel ruimtelijke kwaliteit schept en realistisch en betaalbaar is. Daarnaast is het alternatief ook het meest milieuvriendelijk. De effecten op bestaande natuurgebieden en natuurwaarden zijn zeer beperkt, terwijl per saldo veel extra duingebied en natuurlijke dynamiek aan de kust wordt toegevoegd.

Stappenplan Noordzee

Ingevolge de zeewaartse uitbreiding van het duingebied, wordt de ondiepe kustzone westwaarts verplaatst. Geconstateerd is in de planstudie MER, dat vanwege regelmatig uitgevoerde vooroever- en strandsuppleties het milieu van de ondiepe kust autonoom verstoord is en dat onderhoudssuppleties ook in toekomst een blijvende noodzaak zijn. Wat betreft de zandwinning, die noodzakelijk is om de duincompensatie PMR en de zeewaartse versterking te realiseren, is nu duidelijk dat deze op grote afstand voor de Delflandse Kust zal plaatsvinden. Daarvan worden geen effecten verwacht op de ontwikkeling van de kustzone als geheel. Verwacht wordt dat het langstransport na aanleg natuurlijker zal verlopen en dat dit voor het milieu van de ondiepe kust tot een verbetering kan leiden, mede doordat de Delflandse Hoofden (strandhoofden) grotendeels worden afgedekt. De Hoofden zijn nagenoeg onbegroeid en door de gekitte constructie zijn er geen holtes, waarin mariene fauna in aanwezig zou kunnen zijn.

afb 3: Voorkeursalternatief Verbeteringsplan Delflandse Kust.

3. handelingen en activiteiten

Voor de uitvoering van het Verbeteringsplan zijn de volgende activiteiten en handelingen in en om het natuurbeschermingsgebied Solleveld-Kapittelduinen en Westduinpark noodzakelijk (afb. 2). De handelingen en activiteiten zijn uitgebreid beschreven in bijlage 2, hoofdstuk 8.

Handelingen buiten het natuurbeschermingsgebied waarvan, gelet op de aard en omvang, externe werking uit kan gaan:

1. Het opspuiten van een nieuwe voorste duinregel van strandopgang Beukel (ter hoogte van de duincompensatie PMR) tot aan Kijkduin.
2. Het opspuiten van nieuw - en op een aantal plaatsen breder - strand, waarbij de strandhoofden voor een groot deel worden afgedekt.
3. Het verplaatsen van voorzieningen inclusief kabels en leidingen van het huidige strand naar het nieuwe strand. Onder het verplaatsen van de kabels en leidingen worden zowel de aansluiting van gebruikers op het hoofdnet als de verplaatsing bij Kijkduin van delen van het hoofdnet begrepen. (bijlage 2: par 5.5). Hiervoor zal graafwerk plaatsvinden buiten het aangewezen natuurgebied: Er zijn in dit deel geen beschermde soorten aangetroffen (bijlage 1)

Handelingen binnen het natuurbeschermingsgebied waarbij schade aan natuurwaarden nauwelijks te voorkomen is:

4. Het aansluiten van het nieuwe duin op het bestaande duin op een hoogte van circa 7 meter +NAP.
5. Het ophogen en verlengen van de strandopgangen Zuiderstrand 1, 2 en 5 (figuur 5-16 bijlage 2)
6. Het opwaarderen van een "olifantspad" tussen de strandopgangen Zuiderstrand 2 en 3 tot een formele strandopgang. (figuur 5-16 bijlage 2)
7. Het ophogen van de strandopgangen Beukel en Vlugtenburg¹ (zie par. 5.5.2, figuur 5-10 Bijlage 2)
8. Het verlengen van alle andere strandopgangen, om de bereikbaarheid van het strand en de zee te herstellen.
9. Ter hoogte van Kijkduin en Ter Heijde: Verbreding van het duin, in afwijking van punt 4 vindt de aansluiting op het bestaande duin plaats boven 7 meter +NAP.

¹ NB: Aangezien het ophogen van beide strandopgangen gebeurt uit veiligheids oogpunt, maakt dit onderdeel uit van het Verbeteringsplan. Het verlengen van de strandopgangen maakt onderdeel uit van de vergunningaanvraag voor het project Duincompensatie Delflandse Kust.

4. Mitigerende en compenserende maatregelen

De effecten van het Verbeteringsplan zijn beschreven in paragraaf 7.2 van bijlage 1. Deze paragraaf dient als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Om de schade aan natuurlijke habitats in het natuurbeschermingsgebied Solleveld-Kapittelduinen te beperken en de tijdelijke verontrusting en verstoring van populaties van in het wild levende dier- en plantensoorten gedurende de aanlegperiode te beperken is in het Verbeteringsplan (bijlage 2) voorzien in een aantal maatregelen.

Algemene maatregelen

Planning:

Versterkingswerkzaamheden worden gestart in het voorjaar 2009 ten zuiden van Ter Heijde. In dit jaar wordt het deel van de kust tot en met het zuidelijke deel van Solleveld versterkt. In het najaar wordt ook gewerkt voor Kijkduin, zodat het strand het jaar erop weer beschikbaar is voor strandrecreatie. Eerst worden strandsuppleties uitgevoerd gevolgd door vooroeversuppleties. Afrondende werkzaamheden in het noordelijke deel van Solleveld, voor Kijkduin en het Westduinpark zullen plaats vinden in 2010

Een en ander is afhankelijk van de aanvoer en verwerkingscapaciteit van zand.

Waar mogelijk wordt rekening gehouden met het broedseizoen (april-juni) en het eind van het recreatieseizoen (eind augustus). Tijdens het broedseizoen wordt in bepaalde beschermde gebieden in principe niet gewerkt omdat de broedende dieren en/of hun broedplaatsen niet verstoord of vernietigd mogen worden door onder andere aanbrengen zand (bedekken broedgebieden), geluid, licht, enz. Vrijwel de gehele kuststrook is aangewezen als VHR/Natura 2000 gebied, waarbij ook rekening moet worden gehouden met externe werking. Dit betekent dat het aanpassen van de strandslagen alleen buiten het broedseizoen zal plaatsvinden.

Uitvoering

Tijdens de uitvoering vindt monitoring plaats met het oog op onvoorziene situaties, in het licht van de sterke dynamiek, die in het duingebied aanwezig is. Gedurende de uitvoering wordt middels tussentijdse evaluaties zo zorgvuldig mogelijk gehandeld met betrekking tot aanwezige natuurwaarden. (bijlage 2: H8)

Indien het toch noodzakelijk blijkt om tijdens het broedseizoen te werken, kan het werkterrein worden aangepakt zodat het onaantrekkelijk wordt voor fauna om daar te broeden. Als mitigerende maatregel kan gedacht worden om vooraf aan het broedseizoen het werkterrein vrij te maken van begroeiing e.d. zodat er geen vogels komen broeden. Daarna moet regelmatig worden gecontroleerd of er alsnog vogels aanwezig zijn die vervolgens met een ecoloog verwijderd / verplaatst kunnen worden. Tenslotte kunnen hekken worden geplaatst die zodanig zijn ontworpen dat er geen fauna het terrein op kan (zeer fijne maas aan de onderkant van het hek).

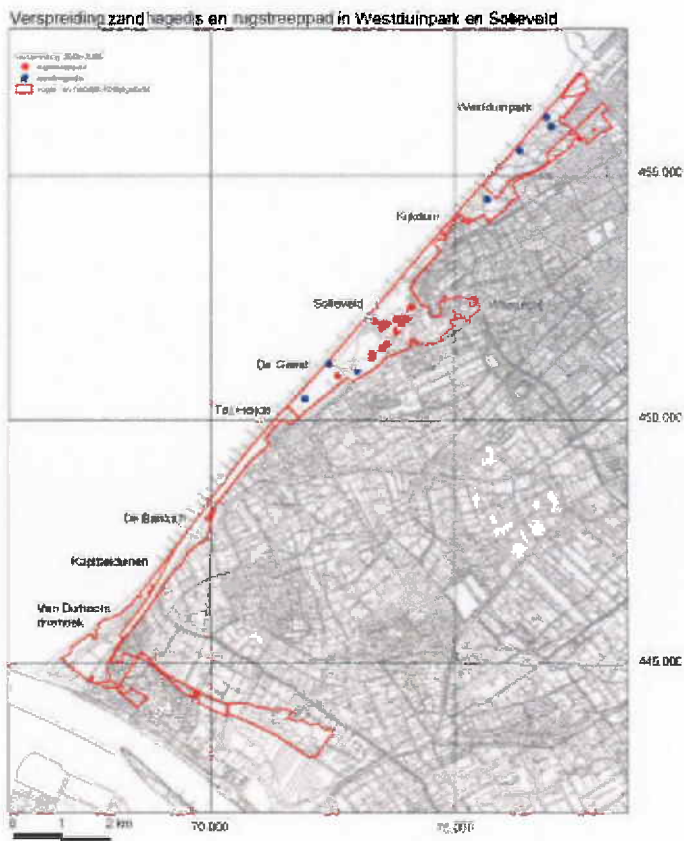
Monitoring

Monitoring van natuurwaarden wordt aangevangen in het najaar na aanleg (2010) om te beoordelen of plaatsen waar handelingen en activiteiten hebben plaatsgevonden, ten opzichte van de huidige situatie, zich inderdaad herstellen of op de gewenste wijze ontwikkelen (bijlage 2; H9).

Maatregelen per planonderdeel

1. Opspuiten van een nieuwe voorste duinregel van strandopgang Beukel (ter hoogte van de duincompensatie PMR) tot aan Kijkduin. Het opspuiten is voorzien als een 24 uur continue activiteit om de totale aanlegperiode te bekorten.
2. Het opspuiten van nieuw - en op een aantal plaatsen breder - strand, waarbij de strandhoofden voor een groot deel worden afgedekt. Het strand wordt aan de zeezijde van het nieuwe voorduin hersteld en enigszins verbreed, mede met het oog op ruimte voor spontane duinvorming. Hiervoor wordt tevens de ondiepe kustzone - waarin een aantal strandhoofden met een geringe natuurwaarde worden afgedekt (bijlage 1) - zeewaarts verplaatst. De (basis)kustlijn schuift dus mee naar buiten.

3. Het verplaatsen van voorzieningen inclusief kabels en leidingen van het huidige strand naar het nieuwe strand. De te verplaatsen strandtenten zijn grotendeels seizoensgebonden en worden herbouwd op een daarvoor in het Verbeteringsplan voorziene plek op het nieuwe strand, over het algemeen op korte afstand van de strandopgangen (bijlage 2: H5, pag. 66 en verder)
4. Het aansluiten van het nieuwe duin op het bestaande duin vindt plaats tot een hoogte van circa 7 meter +NAP, waarin blijkens de planstudie MER geen beschermde soorten voorkomen (bijlage 1; H5). Daarbij wordt het verlies aan "witte duinen" (H2120) meer dan volledig gecompenseerd aan de zeezijde van het nieuwe voorduin (bijlage 1: par. 7.2, pag. 73-76).
5. Het ophogen en verlengen van de strandopgangen Zuiderstrand 1, 2 en 5. Deze moeten vanuit de veiligheidsopgave worden verhoogd. Hierbij worden "witte duinen" afgedekt, waardoor groeiplaatsen van de blauwe zeedistel vernietigd worden en de regelmatig waargenomen zandhagedis verontrust kan worden. Geen van deze effecten heeft significante effecten op de instandhouding van de natuurlijke habitat of populatie van die soorten (bijlage 1; par. 8.3, pag. 89-90). Er wordt een ontheffing ingevolge de Flora- en fauna wet artikel 75, vierde lid en vijfde lid onderdeel c, aangevraagd om de genoemde soorten opzettelijk te verontrusten of te verplaatsen. Door de verlenging en de aanleg van nieuw voorduin wordt het areaal aan witte duinen significant uitgebreid.
6. Het opwaarderen van een "olifantspad" tussen de strandopgangen Zuiderstrand 2 en 3 tot een formele strandopgang (zie figuur 5-16 bijlage 2). Het opwaarderen van dit informele pad, dat is ontstaan door de relatief grote afstand tussen de beide bestaande strandopgangen, is bedoeld om verdere informele betreding te ontmoedigen en daarmee de verstoring van aanwezige flora en fauna te beperken. Ter compensatie van de nieuwe strandslag komt een nabij gelegen pad te vervallen (zie figuur 5-16 bijlage 2). Dit betekent voor het functioneren van deze verbindingzone een aanmerkelijke verbetering (ontsnippering). Rond de nieuwe strandopgang is de zandhagedis waargenomen. Overigens is dit deel van de duinenrij in de huidige situatie te smal en te druk voor de meeste diersoorten om een rust- of verblijfplaats te hebben. In de nieuw situatie is dat wel mogelijk, bijvoorbeeld voor de zandhagedis (afb. 4).
7. De strandopgangen Beukel en Vlughtenburg moeten vanuit de veiligheidsopgave worden verhoogd. Hierbij worden "witte duinen" afgedekt, waardoor groeiplaatsen van de blauwe zeedistel vernietigd worden, de regelmatig waargenomen zandhagedis verontrust kan worden en - specifiek in het geval van de strandopgang Beukel - de rugstreeppad verstoord en verontrust wordt. Geen van deze effecten heeft significante effecten op de instandhouding van de natuurlijke habitat of populatie van die soorten (bijlage 1; H 7.1.3, pag. 71). Er wordt een ontheffing ingevolge de Flora- en fauna wet artikel 75, vierde lid en vijfde lid onderdeel c, aangevraagd om de genoemde soorten opzettelijk te verontrusten of te verplaatsen.
8. Het verlengen van alle andere strandopgangen, om de bereikbaarheid van het strand en de zee te herstellen. Hierbij wordt ten hoogste de zandhagedis tijdelijk verontrust en worden groeiplaatsen van de blauwe zeedistel afgedekt. Tijdens de werkzaamheden - buiten het recreatie en broedseizoen - is van migratie van de zandhagedis geen sprake. Daarnaast voldoet het aangebrachte zand aan alle voorwaarden om hervestiging van de blauwe zeedistel mogelijk te maken (bijlage 2: H8).
9. Het duin ter hoogte van Kijkduin wordt met 30 meter verbreed, waardoor de verbindingzone in het natuurbeschermingsgebied wordt versterkt. Voor de verbetering van de bereikbaarheid van het strand worden bij Kijkduin de strandopgangen Zuiderstrand 3 en 4 verbeterd. De duinvoet vormt voor de zandhagedis een belangrijke verbindingzone. De inrichting is daarop afgestemd. Tijdens de werkzaamheden - buiten het recreatie en broedseizoen - is van migratie van de zandhagedis geen sprake.

afb. 4; zandhagedis en rugstreeppad in Kijkduin e.o. (bijlage 1; bron RAVON 2005)

5. Toekomstperspectief na 20 jaar

In tabel 1 is de omvang en het aandeel van de verschillende habitattypen weergegeven, zoals die langs de hele Delflandse Kust voorkomen. De getallen zijn afkomstig uit de GIS bestanden, die opgenomen zijn als bijlage 7 bij de natuurtoets (bijlage 1). De duincompensatie PMR is bij de beoordeling van de versterkingsalternatieven als referentiesituatie na 20 jaar gebruikt (middelste kolom). De habitattypen zelf zijn afgeleid van digitale vegetatie bestanden uit verschillende inventarisaties en aangevuld met luchtfoto interpretatie.

Instandhoudingdoelstellingen ten aanzien van terugdringen duindoornstruweel t.g.v. grijze duinen

- Zelfs als de effecten van areaaluitbreiding van duindoornstruweel niet zouden worden gemitigeerd, dan neemt het areaal van dit habitatype (H2160) verhoudingsgewijs iets af na 20 jaar. Het areaal grijze duinen neemt zowel in hectares als in aandeel op het totale duingebied flink toe. Dit geldt ook voor de niet prioritaire habitattypen embryonale duinen (2110) en witte duinen (H2120). Van significant herstel van de grijze duinen zal echter pas sprake zijn als er ook mitigerende maatregelen in de sfeer van beheer en onderhoud plaatsvinden.

Het Verbeteringsplan voorziet in een monitoring (en bijbehorende evaluatie) en voorts in de aanzet tot een beheer- en onderhoudsplan. (bijlage 2; H9). Ingevolge een VHR aanwijzingsbesluit Solleveld & Kapittelduinen is er een verplichting om een beheerplan op te stellen binnen drie jaar na dit besluit.

Instandhoudingdoelstelling ten aanzien van de vochtige duinvallei

Zowel in areaal als in de verhouding op het totaal neemt habitatype 2190 toe als gevolg van de aanleg van de duincompensatie PMR.

Habitatype	Opp. in ha. en percentage		Opp. in ha. en percentage		Opp. in ha. en percentage	
	percentage		percentage		percentage	
	In huidige situatie		In referentiesituatie		Zeewaarts verbreden	
<i>Zeewaarts verbreden</i>			Na 20 jaar		Na 20 jaar	
1330: Schor	2	0,2	2	0,2	2	0,2
2110: Embryonale duinen	4	0,5	9	1,0	14	1,5
2120: Witte duinen	233	27,5	236	26,5	280	29,7
2130: Grijze duinen	240	28,4	263	29,6	276	29,3
2150: Kustheide	4	0,5	4	0,4	4	0,4
2160: Duindoornstruweel	145	17,1	150	16,9	155	16,4
2170: Kruipwilgstruweel	1	0,1	1	0,1	1	0,1
2180: Beboste duinen	124	14,7	124	13,9	124	13,1
2190: Vochtige duinvallei	25	3,1	34	3,8	34	3,6
6450: Voedselrijke ruigte	67	7,9	67	7,5	67	7,1
Totaal 10 habitattypen	846	100%	890	100%	957	100%

Tabel 1: Verandering in areaal en verdeling habitattypen ten opzichte van de referentie situatie na 20 jaar - verwachte groei in de breedte aan de zeezijde na 20 jaar (bijlage 1: par .7.2.5; tabel 7.2)

In de afbeeldingen opgenomen in bijlage 7 bij de natuurtoets (bijlage 1) zijn naast elkaar geprojecteerd de huidige situatie in de habitattypen en de perspectieven na 20 jaar. Hierbij is zichtbaar dat de zone waarin salt spray en verstuuving de ontwikkeling beïnvloeden zeewaarts mee schuift met de aanleg van een nieuwe voorste duinregel.

De effecten hiervan zijn geïnterpreteerd als gunstig voor de ontwikkeling van "grijze duinen", zeker op plaatsen waar de zone in de huidige situatie in het bebouwde gebied ligt. Dit is ook gunstig voor het terugdringen van duindoornstruweel, alhoewel in de zone achter de huidige voorste duinregel zeker ook nieuw struweel zal ontstaan. Boven de vochtige duinvalleien verschuift de zone ook enigszins. Meer dan een lichte wijziging in vegetatiepatroon zal daar niet vanuit gaan (bijlage 1).

Conclusies

De versterking van de Delflandse Kust dient onbetwist een groot maatschappelijk belang. Het voorkeursalternatief Zeewaarts verbreden is voor de kustveiligheid de komende 50 jaar een reëel alternatief voor het plaatselijk verhogen van het duingebied. De verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de bijdrage aan de instandhoudingdoelstellingen voor het natuurbeschermingsgebied Solleveld - Kapittelduinen worden daarbij deels gerealiseerd door het voorkeursalternatief.

De Natuurtoets (bijlage 1) geeft aan dat tijdelijk negatieve effecten op de bestaande natuurwaarden niet te voorkomen zijn als gevolg van uitvoering van het Verbeteringsplan, maar dat er op termijn geen andere dan positieve significante effecten vanuit gaan op aanwezige natuurwaarden.

Behoud, herstel en ontwikkeling van "grijze duinen" en vochtige duinvalleien", ingevolge artikel 10a lid 2a van de Natuurbeschermingswet, mede gelet op de EU richtlijn nr. 79/409, is gewaarborgd bij de uitvoering, planning en monitoring van beheer en onderhoud, als beschreven in het Verbeteringsplan Delflandse Kust (bijlage 2). Meer specifiek is aandacht besteed aan het terugdringen van duinstruweel vorming door de voorgenomen activiteiten en de intentie om een integraal beheerplan op te zetten.

Bij de uitvoering is, waar mogelijk, voorzien in mitigerende maatregelen om directe schade aan het natuurgebied te beperken tot het minimum, zo ook de tijdelijke verstoring en verontrusting van de natuurlijke habitat en de populaties van de zandhagedis, de rugstreppad en de blauwe zeedistel.

De doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van de genoemde soorten, ingevolge artikel 10a, lid 2b van de Natuurbeschermingswet, mede gelet op de EU richtlijn nr. 92/43, zijn gewaarborgd bij de uitvoering van de voorgenomen activiteiten (bijlage 2).

Ontheffing van de Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid en vijfde lid onderdeel c, wordt aangevraagd voor de verstoring en verontrusting van bovengenoemde soorten.

Directie Groen, Water en Milieu
Afdeling Vergunningen

Contact

Mw M.L. de Koning

T 070 - 441 83 07

F 070 - 441 78 05

ml.de.koning@pzh.nl

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl

ONTWERP-BESLUIT

Datum - 2 MEI 2007

Ons kenmerk

DGWM/2007/5630

Uw kenmerk

612148

Bijlagen

Instandhoudingsdoelstellingen

ontwerp-aanwijzingsbesluiten

"Solleveld & Kapittelduinen" en

"Westduinpark & Wapendal"

BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van

Onderwerp

Bij brief van 6 maart 2007 verzoekt het Hoogheemraadschap van Delfland een vergunning ex artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 (verder: de wet) voor het project "Versterking Delflandse kust" in de ingevolge artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 aangewezen beschermde natuurmonumenten "Solleveld" en "Kapittelduinen".

De vergunningaanvraag is op 6 maart 2007 ontvangen. Bij brief van 6 maart 2007 is de ontvangst van het verzoek bevestigd.

De documenten "Verbeteringsplan Versterking Delflandse kust" van 19 februari 2007, referentie W3487-02.001/WG-SE20060877, de "Natuurtoets Versterking Delflandse kust" van 19 februari 2007, referentie W3487-02.001/WG-SE20070018 en de bijlagen bij het verbeteringsplan Delflandse kust van 19 februari 2007, referentie W3487.02.001/WG-SE20060877 maken deel uit van deze aanvraag.

Beschrijving activiteit

In 2002 hebben de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland de Strategische Visie Hollandse Kust 2050 uitgebracht. Deze visie ging ervan uit dat de kust voor de komende tijd voldoende veilig is. Uit nieuwe berekeningen die later zijn uitgevoerd blijkt dat delen van de Noordzeekust binnen een termijn van 20 jaar niet meer voldoen aan de veiligheidseisen. Deze delen zijn als zwakke schakel langs de Noordzeekust aangewezen. De Delflandse kust tussen Hoek van Holland en Scheveningen is een van deze zwakke schakels. Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft de noodzakelijke verbeteringsmaatregelen voor de veiligheid van dit gebied uitgewerkt in een zogenaamd verbeteringsplan. Dit verbeteringsplan draagt bij aan een breed gedragen, structurele, integrale en duurzame oplossing voor de verbetering van de veiligheid en

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

ruimtelijke kwaliteit. Ter voorbereiding van het verbeteringsplan is een planstudie doorlopen waar een planstudie/MER onderdeel van uitmaakt.

In de planstudie/MER Delflandse Kust is een afweging gemaakt, op basis van een effectbeoordeling van drie alternatieven, op welke wijze de kustveiligheid, de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden het beste kunnen worden gewaarborgd. Als voorkeursalternatief is het alternatief "Zeewaarts verbreden" vastgesteld.

Het project "Kustversterking Delflandse Kust" beoogt de kustveiligheid, een dwingende reden van groot openbaar belang, voor de komende 50 jaar te waarborgen, de ruimtelijke kwaliteit te versterken en een wezenlijke bijdrage te leveren aan het behoud, herstel en ontwikkeling van Natura2000gebieden "Solleveld en Kapittelduinen" en "Westduinpark en Wapendal".

De werkzaamheden voor de versterking van de kust vinden deels binnen en deels buiten de ingevolge artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde natuurmonumenten "Kapittelduinen", "Solleveld" en "Westduinpark" plaats.

De werkzaamheden die voor dit project uitgevoerd moeten worden bestaan uit:

1. Het opspuiten van een nieuwe voorste duinregel van strandopgang Beukel tot aan Kijkduin (dit is een 24 uur continue activiteit).
2. Het opspuiten van nieuw – en op een aantal plaatsen breder – strand, waarbij bestaande strandhoofden voor een groot deel worden afgedekt. Het strand wordt aan de zeezijde van het nieuwe voorduin hersteld en enigszins verbreed, mede met het oog op ruimte voor spontane duinvorming. Het strand wordt zeewaarts verplaatst, hierdoor verschuift ook de basiskustlijn.
3. Het verplaatsen van voorzieningen (seizoensgebonden strandpaviljoens) inclusief kabels en leidingen van het huidige strand naar het nieuwe strand. De te verplaatsen strandpaviljoens zullen op korte afstand van de strandopgangen worden geplaatst.
4. Het aansluiten van het nieuwe duin op het bestaande duin op een hoogte van circa 7 meter +NAP.
5. Het ophogen en verlengen van de strandopgangen Zuiderstrand 1, 2 en 5 uit een oogpunt van veiligheid.
6. Het opwaarderen van een "olifantspad" tussen de strandopgangen Zuiderstrand 2 en 3 tot een formele strandopgang en het vervallen van een nabij gelegen pad in de duinen.
7. Het ophogen van de strandopgangen Beukel en Vlugtenburg uit een oogpunt van veiligheid, waardoor groeiplaatsen van de zeedistel vernietigd kunnen worden en zandhagedissen en rugstreeppadden verontrust kunnen worden.
8. Het verlengen van alle andere strandopgangen om de bereikbaarheid van het strand en de zee te herstellen.
9. De verbreding van het duin met 30 meter bij Kijkduin en Ter Heijde. Hierdoor wordt de ecologische verbindingzone versterkt. De strandopgangen bij Kijkduin worden verbeterd.

De strandopgangen zijn in het Verbeteringsplan, 5.5.3 en op de tekeningen behorende bij de aanvraag opgenomen.

De werkzaamheden vermeld onder 1 t/m 3 vinden plaats buiten de ingevolge artikel 10 aangewezen beschermde natuurmonumenten "Kapittelduinen", "Solleveld" en "Westduinpark". De werkzaamheden 4 t/m 9 vinden plaats binnen de ingevolge artikel 10 aangewezen beschermde natuurmonumenten "Kapittelduinen", "Solleveld" en "Westduinpark".

De versterkingsmaatregelen starten in het voorjaar 2009 ten zuiden van Ter Heijde. In dit jaar wordt het deel van de kust tot en met het zuidelijke deel van Solleveld versterkt. In het najaar van 2009 zal ook begonnen worden met de werkzaamheden bij Kijkduin. Eerst zal strandsuppletie plaatsvinden, vervolgens vooroeversuppleties. De afrondende werkzaamheden in het noordelijk deel van Solleveld, voor Kijkduin en het Westduinpark vinden plaats in 2010. Gedurende het grootste deel van het broedseizoen (april-juni) zullen in principe geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

Procedure

Op de aanvraag is de Wet op de Waterkering van toepassing. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland is in het kader van de Wet op de Waterkering belast met de gecoördineerde voorbereiding van het Versterkingsplan van de Delflandse Kust en de besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering daarvan. Onderhavig besluit in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is één van deze besluiten als bedoeld in artikel 7d, eerste lid, van de Wet op de waterkering die vereist zijn voor de uitvoering van het plan. Op grond van artikel 7 e van de Wet op de waterkering is onderhavig besluit daarom voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht en de bijzondere regels in artikel 7 e van de Wet op de waterkering.

De aanvragen en ontwerp-beschikkingen liggen gedurende een termijn van zes weken voor een ieder ter inzage. Tijdens deze periode kan een ieder zienswijzen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland indienen.

Na de inzagetermijn stelt het Hoogheemraadschap binnen twaalf weken nadat de termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen is verstreken het definitieve versterkingsplan vast (artikel 7b lid 1 Wet op de waterkering). Binnen deze termijn worden ook door de desbetreffende bevoegde gezagen de definitieve beschikkingen vastgesteld ten aanzien van de verschillende aanvragen voor de uitvoering van het versterkingsplan.

Binnen dertien weken na ontvangst van het definitieve Versterkingsplan nemen Gedeputeerde Staten een besluit inzake de goedkeuring van het plan op grond van artikel 7b lid 2 van de Wet op de Waterkering.

Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de gemeenten Rotterdam, deelgemeente Hoek van Holland, Westland en Den Haag bij de procedure betrokken.

Zienswijzen

Gedurende de inzagetermijn van het ontwerpbesluit heeft een ieder gebruik kunnen maken van de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen.

Wettelijk kader Natuurbeschermingswet 1998

Kapittelduinen

Het gebied "Kapittelduinen" is op 2 januari 1996 ingevolge artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet als beschermd natuurmonument aangewezen. Daarnaast is het gebied op 14 februari 1997 aangewezen als staatsnatuurmonument. Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Artikel 60 van de wet regelt dat een besluit dat is genomen op grond van o.a. artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet geldt als besluit op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998. Het gebied "Kapittelduinen" is derhalve thans op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 als beschermd natuurmonument aangewezen.

Solleveld

Het gebied "Solleveld" is op 16 augustus 1990 ingevolge artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet als beschermd natuurmonument aangewezen. Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Artikel 60 van de wet regelt dat een besluit dat is genomen op grond van o.a. artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet geldt als besluit op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998. Het gebied "Kapittelduinen" is derhalve thans op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 als beschermd natuurmonument aangewezen.

Westduinpark

Het gebied "Westduinpark" is op 9 november 1990 ingevolge artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet als beschermd natuurmonument aangewezen. Daarnaast is het gebied op dezelfde datum aangewezen als staatsnatuurmonument. Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Artikel 60 van de wet regelt dat een besluit dat is genomen op grond van o.a. artikel 7 van de (oude) Natuurbeschermingswet geldt als besluit op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998. Het gebied "Westduinpark" is derhalve thans op grond van artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 als beschermd natuurmonument aangewezen.

Op grond van artikel 16, eerste lid van de wet, is het verboden zonder vergunning in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.

Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)

Het gebied "Solleveld" is aangemeld als speciale beschermingszone ingevolge de Habitatrichtlijn. Op 20 mei 2003 vond de aanmelding plaats en op 8 december 2004 heeft de Europese

Commissie de door Nederland aangemelde Habitatrichtlijngebieden op de communautaire lijst geplaatst. Door plaatsing van bedoeld gebied op de lijst van gebieden van communautair belang is volgens een uitspraak van de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in beroep van 28 februari 2007 (200604026/1) het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet 1998 nog niet van toepassing. Voor de beoordeling van aanvragen om vergunning in dergelijk gebied dient rekening gehouden te worden met het beschermingsregime van artikel 6, tweede, derde en vierde lid van de Habitatrichtlijn.

Voor nieuwe projecten of andere handelingen die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het gebied, maar wel significante gevolgen kunnen hebben voor zo'n gebied, dient door de initiatiefnemer een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied te worden gemaakt. Hierbij dienen de effecten op de aangemelde Natura2000-gebieden (de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) te worden meegenomen.

De gebieden die op grond van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn worden aangewezen worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Vogel- en Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen.

Door plaatsing van het gebied op de communautaire lijst is het beschermingsregime van artikel 6 tweede, derde en vierde lid van toepassing. Voor dit gebied dient naast de beoordeling voor een vergunning ex artikel 16 van de Natuurbeschermingswet aan de hand van een passende beoordeling, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, beoordeeld te worden of de gevraagde activiteit significante gevolgen heeft voor het gebied (artikel 6 lid 3 Habitatrichtlijn). Indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd, neemt de Lidstaat alle benodigde compenserende maatregelen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft (artikel 6 lid 4 Habitatrichtlijn).

Op 27 november 2006 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor de Natura2000-gebieden "Solleveld & Kapittelduinen" en "Westduinpark & Wapendal" bekend gemaakt in de Staatscourant. De begrenzing van het aangemelde Habitatrichtlijngebied Solleveld is thans uitgebreid, door toevoeging van het gebied Kapittelduinen. De ontwerp-aanwijzingsbesluiten hebben van 9 januari 2007 tot en met 19 februari 2007 ter inzage gelegen.

Het Natura2000-gebied "Solleveld & Kapittelduinen" zal blijkens het ontwerp-aanwijzingsbesluit aangewezen worden voor de volgende habitattypen.

Habitattypen Natura2000gebied "Solleveld e& Kapittelduinen"

H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* (witte duinen)

H2130 Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (grijze duinen)*

- H2150 Atlantische vastgelegde ontcalcite duinen (Calluno-Ulicetea)*
- H2160 Duinen met Hippophaë rhamnoides
- H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
- H2190 Vochtige duinvalleien

De met een * aangeduide gebieden zijn prioritaire habitattypen, waar ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 strengere eisen gesteld moeten worden bij toetsing op grond van artikel 19d e.v.

Het Natura2000-gebied "Westduinpark & Wapendal" zal blijkens het ontwerp-aanwijzingsbesluit aangewezen worden voor de volgende habitattypen.

Habitattypen Westduinpark & Wapendal

- H2130 Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (grijze duinen)*
- H2150 Atlantische vastgelegde ontcalcite duinen (Calluno-Ulicetea)*
- H2160 Duinen met Hippophaë rhamnoides
- H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied

De met een * aangeduide gebieden zijn prioritaire habitattypen, waar ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 strengere eisen gesteld moeten worden bij toetsing op grond van artikel 19d e.v.

Instandhoudingsdoelstellingen

In het kader van de aanwijzing van de gebieden op grond van artikel 10a van de wet zijn in de ontwerp-aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd ten aanzien van deze Natura2000-gebieden. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

In bijlage 1 van dit besluit is per habitatype aangegeven welke instandhoudingsdoelstellingen voor "Solleveld & Kapittelduinen" en "Westduinpark & Wapendal" gelden blijkens de ontwerp-aanwijzingsbesluiten van desbetreffende Natura2000-gebieden.

Ecologische Hoofdstructuur

De duinen tussen Hoek van Holland en Scheveningen zijn onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Dat is een netwerk van grote en kleinere natuurgebieden in ons land. Door de versterking van de kust wordt het duingebied groter en worden de duinen bij Hoek van Holland verbonden met de duinen bij Den Haag.

Beoordeling

De aanvraag voor het beschermd natuurmonument "Kapittelduinen" is getoetst aan de bepalingen in artikel 16 van de wet. Tevens is rekening gehouden met ter inzage gelegde Natura2000 ontwerp-aanwijzingsbesluiten "Solleveld & Kapittelduinen" en "Westduinpark & Wapendal".

Betekenis gebieden en locatie aangevraagde activiteit

Kapittelduinen

Het gebied is uit een oogpunt van natuurschoon en om zijn natuurwetenschappelijke betekenis aangewezen als beschermd natuurmonument en staatsnatuurmonument "Kapittelduinen". Het gebied vormt in ecologisch en landschappelijk opzicht een schakel in het Nederlandse kustduingebied en is door een bijzondere combinatie van milieufactoren van internationale betekenis. Het geeft een karakteristiek voorbeeld van het Nederlandse duinlandschap dat in de loop van de eeuwen is ontstaan als gevolg van een samenloop van natuurlijke factoren en menselijk handelen. Het gebied ontleent mede zijn waarde vanwege de bijzondere ligging ten opzichte van de kust en de oude monding van de Maas, waardoor er zowel kust- als rivierkenmerken aanwezig zijn.

Het natuurmonument maakt deel uit van één van de laatst niet verstedelijkte ruimten in het verder sterk verdichte Westland. Het contrast van het gebied met het industriële landschap van het Europoortgebied aan de overzijde van de Nieuwe Waterweg enerzijds en de glastuinbouw van het Westland anderzijds, geeft het gebied een bijzondere landschappelijke kwaliteit. Door het karakter van duin- en binnenduinlandschap, de relatieve verscheidenheid aan milieu-omstandigheden en de mate van reliëf is het gebied van grote betekenis uit een oogpunt van natuurschoon.

Het natuurmonument bestaat hoofdzakelijk uit buitenduinen op relatief korte afstand van de zee en binnenduinen die zowel dicht bij zee als meer landinwaarts zijn gelegen. In het gebied komen zowel open duinen (grijze duinen) en duingraslanden voor met soortenarme zuidhellingvegetaties en meer soortenrijke noordhellingvegetaties zoals struwelen en landgoedbos.

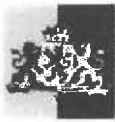
Het gedeelte waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd bestaat met name uit de zeereep, open droog duin (grijze duinen) en duindoornstruwelen.

Solleveld

Solleveld vormt een integrerend onderdeel van het Nederlandse kustduingebied, dat zich kenmerkt door de aanwezigheid van een grote, ruimtelijke afwisseling in milieu-omstandigheden en een daarmee samenhangende soortenrijkdom.

Solleveld bestaat hoofdzakelijk uit middenduin en binnenduin, gelegen op relatief korte afstand van de zee. In het gebied komen zowel open duinen als struwelen, binnenduinbossen en plaatselijk heide voor. De overgangszone tussen oude en jonge duinen kenmerkt zich door bijzondere botanische waarden.

De akkertjes- en wallencomplexen, die waarschijnlijk al van de vroege middeleeuwen dateren zijn ook van cultuurhistorisch belang. Aardwetenschappelijk is het gebied van belang door het over een grote lengte aan elkaar grenzen van oude en jonge duinen.

Westduinpark

Het Westduinpark vormt evenals Solleveld een integrerend onderdeel van het Nederlandse kustduingebied, dat zich kenmerkt door de aanwezigheid van een grote, ruimtelijke afwisseling in milieu-omstandigheden en een daarmee samenhangende soortenrijkdom.

Het natuurmonument wordt gevormd door een gevarieerd duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het gebied behoort tot de jonge duinen. Delen van het gebied zijn in het verleden vergraven of als zanddepot gebruikt. De overige delen worden gekenmerkt door een waardevolle natuurlijke geomorfologie. In het Westduinpark komen waardevolle duinvegetaties voor en is er sprake van een hoge broedvogelstand.

Overwegingen

De kust van Delfland is aangemerkt als zwakke schakel in de Hollandse kust. Een zwakke schakel is een deel van de kust die binnen een termijn van 50 jaar niet meer voldoet aan de veiligheidseisen. De kust van Delfland is eveneens door het ministerie van Verkeer en Waterstaat benoemd tot zwakke schakel op basis van in 2003 uitgevoerde toetsingen van de primaire waterkeringen aan geldende veiligheidsnormen op grond van de Wet op de Waterkering. Hieruit is gebleken dat de veiligheid van de Delflandse kust - als gevolg van de te verwachten structurele, toekomstige kustachteruitgang bij een doorkijk van 50 jaar niet aan de vereiste veiligheid zal voldoen.

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft onder regie van de provincie Zuid-Holland een integraal plan voor de versterking van de Delflandse kust opgesteld. Doel van het plan is te komen tot een breed, gedragen, structurele, integrale en duurzame oplossing voor verbetering van de veiligheid en de ruimtelijke kwaliteit. Veiligheid is nadrukkelijk de hoofddoelstelling. Gezien de noodzaak voor het waarborgen voor de veiligheid kan de ingreep voor de versterking van de kust in termen van de Natuurbeschermingswet beschouwd worden als een project met dwingende redenen van groot openbaar belang.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

In de huidige situatie is de Delflandse kust niet alleen een zwakke schakel in de kustveiligheid maar ook in de Ecologische Hoofdstructuur. De smalle, dubbele zanddijk herbergt veel soorten, maar is ook uiterst kwetsbaar. De zanddijk herbergt een groot deel van de populatie zandhagedissen en is de enige plek waar de nauwe korfslak feitelijk is waargenomen. Daarnaast komen er ook diverse zeldzame en beschermde plant- en diersoorten voor. Dit is een gevolg van een mozaïek aan vegetaties en habitattypen dat in de loop van de tijd is ontstaan door het verschillend beheer en het recreatieve gebruik.

De versterking van de kust en de daarmee samenhangende inpassing van de duincompensatie kunnen bijdragen aan een verbetering van een dynamisch kustbeheer.

In de MERplanstudie zijn voor de versterking van de Delflandse kust (inclusief de thans gevraagde duincompensatie) drie ruimtelijke alternatieven onderzocht. Deze drie alternatieven zijn ten behoeve van natuurwaarden waarden beoordeeld op mogelijke effecten voor habitats en soorten, in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied worden geformuleerd.

In de MERplanstudie is gekozen voor het uitvoeren van het voorkeursalternatief "Zeewaarts verbreden" omdat dit alternatief de veiligheid van de kust waarborgt en een positieve bijdrage levert aan de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. Er treden geen significante, negatieve effecten op.

Ten aanzien van de optimale ligging en vormgeving van de duincompensatie is specifiek gekeken naar:

- de beschikbaarheid van zand met de gewenste korrelsamenstelling, verdeling en grootte;
- beperking van directe schade aan de huidige duinvoet;
- beperking van het aantal doorsnijdingen door de kwetsbare, jonge, vochtige duinvallei;
- beperking van de risico's van onderstuiven van de beoogde vochtige duinvallei;
- de optimale ontwikkelingsmogelijkheid voor grijze duinen;
- de mogelijkheid om struweelvorming te voorkomen en terug te dringen en
- de mogelijkheden om strandvoorzieningen richting zee te laten opschuiven in verband met de recreatiedruk

De eerder genoemde werkzaamheden vermeld onder 1 t/m 3 op pagina 2 vinden plaatsen buiten het ingevolge artikel 10 aangewezen beschermd natuurmonument "Kapittelduinen" maar kunnen wel een externe werking hebben vanwege tijdelijke verstoring van beschermde soorten. De werkzaamheden 4 t/m 9 vinden plaats binnen het ingevolge artikel 10 aangewezen beschermd natuurmonument "Kapittelduinen".

De versterkingsmaatregelen starten in het voorjaar 2009 ten zuiden van Ter Heijde. In dit jaar wordt het deel van de kust tot en met het zuidelijke deel van Solleveld versterkt. In het najaar van 2009 zal ook begonnen worden met de werkzaamheden bij Kijkduin. Eerst zal strandsuppletie plaatsvinden, vervolgens vooroeversuppleties. De afrondende werkzaamheden in het noordelijk deel van Solleveld, voor Kijkduin en het Westduinpark vinden plaats in 2010. Gedurende het grootste deel van het broedseizoen (april-juni) zullen in principe geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

De werkzaamheden nabij het Westduinpark zijn beperkt tot stranduitbreiding (vooroever- en strandsuppleties). In Kijkduin vindt stranduitbreiding (vooroever- en strandsuppleties), duinversterking en herinrichting plaats. De werkzaamheden in/nabij Solleveld en bij de Banken - Ter Heijde (Kapittelduinen) bestaan uit stranduitbreiding (vooroever- en strandsuppleties) en duinversterking. De versterking bij de Banken - Ter Heijde dient afgestemd te worden met de vervanging van het gemaal aan de Vlotwatering.

Habitattypen

In het voorgestelde plan wordt aan de zeezijde tegen de duinvoet een nieuw duin van 6 à 7 meter +NAP aangelegd. Bij Ter Heijde en Kijkduin wordt ook boven 7 meter +NAP zand aangebracht. Door de aanleg van het nieuwe duin treedt beperkte schade aan de bestaande duinvoet op. Deze schade wordt weer gecompenseerd omdat zich aan de zeezijde weer een nieuwe duinvoet kan ontwikkelen. Uit de natuurtoets behorende bij de aanvraag blijkt dat in de duinvoet die wordt aangetast geen relevante beschermde soorten voorkomen. Het duin dat vrij snel na de aanleg zal ontstaan, bestaat uit onbegroeid, dynamisch wit duin (habitattype H2120). De nieuwe duinen

zullen deels aangeplant worden met helm. Omdat de duinen hoofdzakelijk in de zeereep liggen, zijn ze niet vrij toegankelijk.

De bestaande witte duinen die verder van zee komen te liggen en daardoor onder minder extreme invloed zullen staan van saltspray en verstuiving, zullen zich deels tot grijze duinen (habitattype 2130) kunnen ontwikkelen en deels ontwikkelen tot duindoornstruweel (habitattype 2160) direct achter de voorste duinregel. Voor de gebieden Solleveld en Westduinpark is dit een positieve ontwikkeling omdat er voor deze gebieden instandhoudingsdoelstellingen, t.w. behoud/uitbreiding en verbetering kwaliteit, zijn geformuleerd. In Solleveld zal het effect voor een beperkt deel ook op ontkalkt open duingebied optreden. Dit duingebied was vroeger verder van zee gelegen en is nu grotendeels bebost. Een verdere ligging van zee biedt mogelijkheden voor een kwaliteitsverbetering van het bestaande grijze duin en op langere termijn tot de ontwikkeling de bijna verdwenen kustheide (habitattype H2150).

Blijkens de aanvraag neemt het areaal van de prioritaire habitattypen (H2120 en H2130) toe. Gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura2000gebieden "Solleveld & Kapittelduinen" en "Westduinpark & Wapendal" is dit een gunstige ontwikkeling.

Verandering in hydrologie

De aanwezige zoetwaterbel zal, afhankelijk van de plaats, met maximaal 50 centimeter kunnen opbollen. De termijn waarbinnen dit effect optreedt is afhankelijk van de jaarlijkse neerslag. De groei of opbolling vindt plaats door infiltratie van hemelwater. Het bestaande droge duingebied zou hierdoor vochtiger kunnen worden en het bestaande natte duingebied bij de Banken en Solleveld zou natter kunnen worden. In Solleveld wordt water ten behoeve van de waterwinning geïnfilteerd om voldoende grondwater te kunnen oppompen. Met dit huidige beheer wordt een mogelijk effect van een grondwaterstijging reeds gedempt. Met de verbreding van de duinen komt per saldo iets meer grondwater van goede kwaliteit beschikbaar voor waterwingwinning. In de Banken kan de kwaliteit van het water in de plassen verbeteren doordat meer kwel toetreedt. Het gaat dan om geringe hoeveelheden en de effecten zijn beperkt van omvang.

Het grondwaterpeil voor de natte vallei in De Banken is overigens door het Hoogheemraadschap van Delfland in een nulsituatie vastgelegd voor het "Integraal beheerplan voor De Banken". Dit plan is echter nog in conceptvorm en dient nog te worden vastgesteld. Het plan voorziet in een nulsituatie, verwachte ontwikkeling, inzet van maatregelen en monitoring (grondwaterpeilmetingen).

Hogere planten

In het gebied waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd, worden blauwe zeedistels aangetroffen op plaatsen met veel verstuivingsdynamiek, waaronder strandopgangen. Door de ophoging van de strandlagen bij Beukei en Vlughtenburg worden groeiplaatsen van de blauwe zeedistel vernietigd.

De blauwe zeedistel is een soort die vrij algemeen langs de Noordzeekust voorkomt met een vrijwel gesloten verspreidingsgebied. De soort is landelijk noch Europees gezien een bedreigde soort. De strandslag maakt slechts een klein onderdeel uit van het totale Natura2000-gebied

“Solleveld & Kapittelduinen” en in totaliteit wordt de omvang van biotoop van deze soort, mede door de versterking van de Delflandse kust, verbeterd.

Bij het versterken van de strandopgangen zal echter zorgvuldig met de aanwezige populaties blauwe zeedistel omgesprongen moeten worden, bijvoorbeeld door ze tijdig te verplaatsen. Overigens wordt vanwege schade en te compenseren maatregelen, separaat een ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangevraagd.

Vogelsoorten

Broedvogels

In het gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd komen, blijkens de natuurtoets Delflandse kust, verschillende broedvogels voor. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met het broedseizoen voor vogels. In het grootste deel van de broedperiode (april-juni) zijn geen werkzaamheden gepland aan de strandopgangen. Het afdekken van de bestaande duinen voor de aansluiting van de nieuwe, voorste duinregel, vindt ruim voor het aanbreken van de broedperiode plaats. Hierdoor is het niet waarschijnlijk dat vogels in desbetreffende gebied gaan broeden.

Indien het toch noodzakelijk blijkt om tijdens het broedseizoen werkzaamheden te verrichten, zal in overleg met ons bekeken moeten worden welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Verder moet bij werkzaamheden die 's nachts uitgevoerd worden, rekening gehouden worden met lichthinder. Het licht wordt zo veel mogelijk afgeschermd en op het uit te voeren werk gericht.

Amfibieën en reptielen

In het gebied waar de versterking wordt uitgevoerd komen twee aandachtsoorten voor, de zandhagedis en de rugstreeppad. Beide soorten zijn vermeld op bijlage 4 van de Habitatrictlijn en hebben daarmee op grond van de Flora- en faunawet een strikt beschermde status.

Zandhagedis

De populatie zandhagedissen komt in het gebied met name rond de strandopgangen voor. Voorafgaand aan de uitvoering zullen de strandgangen derhalve nader onderzocht moeten worden op het voorkomen van deze soort en zonodig verplaatst moeten worden. Hiervoor zal separaat een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet bij het ministerie van Landbouw, Natuur- en Voedselkwaliteit aangevraagd worden.

In de zone waar het nieuwe duin wordt aangelegd is geen biotoop voor zandhagedissen. De zandhagedis overwintert namelijk in hopen en onder struweelranden. Overigens vinden vanwege eventuele verstoring van zandhagedissen werkzaamheden zo veel mogelijk buiten de broedperiode (april - juni) van zandhagedissen plaats. Aan deze vergunning verbinden wij het voorschrift dat voorafgaand aan het opspuiten van het nieuwe duin een quick scan naar het voorkomen van deze soort in het gebied dient te worden uitgevoerd.

Het oppervlak aan dynamisch duingebied neemt toe en de duinen worden verbreed. Naar verwachting zal de zandhagedis zich in het nieuwe duin gaan vestigen als daar, na een periode van een jaar of tien, voldoende begroeiing aanwezig is. Bovendien komt er door de aanleg van het nieuwe voorduin een nieuwe verbinding naar meer zuidelijk gelegen gebieden zodat verspreiding van de soort mogelijk wordt gemaakt. Grijs duinen zijn een geschikte biotoop voor de zandhagedis en op langere termijn zal door de ontwikkeling van grijs duinen het leefgebied voor deze soort toenemen.

Rugstreepad

De rugstreepad komt met name voor in vochtige duinvalleien. In het beschermd natuurgebied "Kapittelduinen" is een vochtige duinvallei aanwezig. In verband met de geplande realisatie van een vochtige duinvallei tussen de strandlagen Stuijkenszand en Beukel en de werkzaamheden (ophoging) die bij de strandopgangen Beukel en Stuijkenszand zullen worden uitgevoerd, dienen deze strandopgangen nader onderzocht te worden op de aanwezigheid van rugstreepadden. De rugstreepad heeft namelijk de gewoonte om overdag in de zomer en tijdens de winterrust koele, donkere plekken op te zoeken, bijvoorbeeld onder betonnen platen, trappelen en rondslingerend puin. Voor het verontrusten en zonodig wegvangen en verplaatsten van rugstreepadden dient separaat een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet bij het ministerie van Landbouw, Natuur- en Voedselkwaliteit aangevraagd te worden.

Nauwe korfslak

De nieuwe korfslak is tijdens een inventarisatie Natuurbalans in 2005 slechts éénmaal waargenomen. Omdat deze soort uiterst klein is, is niet uitgesloten dat de soort vaker in het gebied voorkomt.

De nieuwe korfslak is een soort van open, vochtige en kalkrijke biotopen, die soms tijdelijk, maar nooit permanent, uitdrogen. Uit onderzoek is gebleken dat de soort soms beperkt is in zijn verspreiding tot overgangszones, tussen vochtig en drassig terrein, van slechts één of enkele meters.

In het gebied waar de duincompensatie wordt uitgevoerd en nabij Solleveld komt de nieuwe korfslak mogelijk voor nabij schrale overgangen tussen natte duinvalleien en beschutte luwte van de duinvoet.

De geplande werkzaamheden kunnen bijdragen aan de instandhouding en/of herstel van de nieuwe korfslak vanwege de toename van geschikte biotoop voor de soort.

Zoogdieren

In het beschermd natuurmonument komen blijkens het aanwijzingsbesluit algemene zoogdieren voor zoals konijn, haas, vos, diverse muizensoorten. Verder komen minder algemene soorten zoals hermelijn, wezel en bunzing in het gebied voor. De geplande werkzaamheden hebben, gezien de uitvoering vanaf de duinvoet richting zee, geen negatieve effect op deze soorten.

Cumulatieve effecten

Gelet op de bepaling in artikel 6 lid 3 van de Habitatrictlijn dient voor een plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met anderen plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een gebied (de zgn. cumulatieve effecten), rekening houdende met de instandhoudingsdoelstellingen een passende beoordeling te worden gemaakt.

Onder cumulatieve effecten wordt in dit verband verstaan een optelsom van het bestaand gebruik (mits beïnvloedbaar), nieuw gerealiseerde projecten, projecten in een vergevorderd stadium van de vergunningprocedure en het eigen initiatief.

Het huidig gebruik en beheer is voornamelijk gericht op het onderhoud van het terrein ten dienste van zeewering, natuurbehoud en recreatie. Het huidig gebruik en beheer heeft geen significante effecten op de natuurwaarden in het gebied.

De versterking van de Delflandse kust is noodzakelijk uit een oogpunt van het waarborgen van de veiligheid van de kust voor de komende 50 jaar. In samenhang met dit project wordt, vanwege een compensatieverplichting vanwege de aanleg van de Tweede Maasvlakte, tussen de strandslagen Rechtsestraat en Beukel, het project Duincompensatie PMR uitgevoerd. Beide projecten zijn volledig op elkaar afgestemd. Beide projecten beogen de kwaliteit van het duingebied van "Solleveld & Kapittelduinen" te verbeteren.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om schade aan natuurlijke habitats in de beschermde natuurmonument "Kapittelduinen", "Solleveld" en "Westduinpark" te beperken en de tijdelijke verontrusting en verstoring van populaties van in het wild levende dier- en plantensoorten gedurende de aanlegperiode te beperken worden mitigerende maatregelen genomen.

Algemeen

De werkzaamheden voor het aanpassen van de strandopgangen vinden zo veel mogelijk buiten het broedseizoen (april - juni) plaats. Het afdekken van bestaande witte duinen tot een hoogte van 7 meter +NAP voor de aansluiting van de nieuwe, voorste duinregel vindt wel in de broedperiode plaats, maar omdat de activiteiten ruim aanvangen voor de broedperiode, kunnen ze verjaagd worden om te voorkomen dat ze in het gebied nestelen waar de werkzaamheden plaatsvinden. Bij werkzaamheden wordt geverifieerd of er beschermde soorten aanwezig zijn. Indien noodzakelijk wordt het werkterrein onaantrekkelijk gemaakt voor broedende (avi-)fauna. Bij de werkzaamheden 's nachts op het strand wordt lichthinder beperkt door het licht zoveel mogelijk op het werk te richten en aan de bovenzijde af te schermen.

Werkzaamheden Kijkduin en Terheide

Bij de verbreding van het duin ter hoogte van Kijkduin en Terheide wordt een zo natuurlijk mogelijke biotoop aangelegd met helm en duingrasland.

Ophogen en verlengen strandopgangen

Met name rond de strandopgangen komen zandhagedissen en blauwe zeedistels voor. Deze strandopgangen worden voorafgaand aan de werkzaamheden onderzocht en zonodig worden de aanwezige exemplaren verplaatst. Voor zover er langdurig materieel in het duingebied moet worden geplaatst voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden, zal dit voldoende afgedekt en beschermd moeten worden zodat dieren er niet kunnen nestelen en/of schuilen.

De werkzaamheden vinden buiten de broedperiode en de periode dat de jonge zandhagedissen nog onder de grond in holen verblijven plaats (periode april - juni).

Vanwege het mogelijk voorkomen van rugstreppadden nabij de strandopgang Beukel worden de betonnen platen voorafgaand aan de werkzaamheden op de aanwezigheid van deze soort gecontroleerd en worden zij zonodig weggevangen en verplaatst naar de natte vallei.

Verplaatsen voorzieningen en faciliteiten

Na verplaatsing van strandpaviljoens of andere voorzieningen worden bouwmaterialen, zwerfvuil en andere gebiedsvreemde elementen opgeruimd. Na uitvoering van de grondwerkzaamheden voor het verleggen van kabels en leidingen, worden de leidingen en kabels afgedekt met zand.

Monitoring en evaluatie

In het "Versterkingsplan Delflandse Kust" dat deel uitmaakt van deze aanvraag is in hoofdstuk 9 opgenomen op welke wijze monitoring en evaluatie zal plaatsvinden. De natuurontwikkeling belooft een periode van circa 20 jaar. Periodiek wordt op grond van tussentijdse meetwaarden bepaald of het gewenste eindbeeld kan worden gehaald en of daarvoor bijsturing door beheersingrijpen nodig is. Voor de versterking van de Delflandse kust zijn van belang:

- de ontwikkeling van het ontwerpprofiel direct na aanleg;
- de ontwikkeling van de Basiskustlijn, strandbreedte en natuurlijke duinontwikkeling en daarmee samenhangend onderhoud van de kust en het beheer van de zeereep;
- de ontwikkeling van de grondwaterbel en het daarmee samenhangende beheer van de Banken;
- de effecten van natuurwaarden in bestaande duinen en het daarmee samenhangende beheer van de duinen;
- de ontwikkeling van natuurwaarden in nieuwe duingebieden en het daarmee samenhangende beheer van de zeereep.

Een voorschrift met betrekking tot monitoring en evaluatie is in deze vergunning opgenomen.

Conclusie

De versterking van de kust voor Delfland beoogt, naast het behoud van de veiligheid van de kust, bij te dragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit alsmede de natuurwaarden voor de beschermde natuurgebieden langs de kust. De tijdelijke, negatieve effecten bij de aanleg zijn niet te voorkomen maar op langere termijn zal de versterking een positieve bijdrage leveren aan een duurzaam kustbeheer en/of een dynamisch kust/duinproces. Bij de uitvoering is waar mogelijk voorzien in mitigerende maatregelen om directe schade aan het natuurgebied, schade aan

blauwe zeedistel en een tijdelijke verstoring van zandhagedis, rugstreeppad tot een minimum te beperken.

Besluit

Op grond van bovenstaande overwegingen besluiten wij een vergunning ex artikel 16 in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 te verlenen aan het Hoogheemraadschap van Delfland voor het project Kustversterking Delflandse Kust in de ingevolge artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 aangewezen beschermde natuurmonumenten "Kapittelduinen", "Soileveld" en "Westduinpark & Wapendal" met dien verstande dat de feitelijke werkzaamheden voor de aanleg uiterlijk 31 december 2010 moeten zijn afgerond en dat monitoring en evaluatie gedurende een termijn van 20 jaar moet plaatsvinden.

Ter bescherming van de aanwezige natuurwaarden en het natuurschoon verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften:

1. De aanvraag, inclusief de documenten "Verbeteringsplan Versterking Delflandse kust" van 19 februari 2007, referentie W3487-02.001/WG-SE20060877, de "Natuurtoets Versterking Delflandse kust" van 19 februari 2007, referentie W3487-02.001/WG-SE20070018 en de bijlagen bij het verbeteringsplan Delflandse kust van 19 februari 2007, referentie W3487.02.001/WG-SE20060877, maken deel uit van deze vergunning, tenzij voorschriften anders bepalen.
2. De uitvoering van het opspuiten van nieuw duin en de werkzaamheden aan de strandopgangen (verlengen, ophogen) wordt voorafgegaan door een inventarisatie naar het voorkomen van de zandhagedis, rugstreeppad en blauwe zeedistel. Zonodig worden overeenkomstig de in uw aanvraag en onze overwegingen op pagina 14 t/m 16 beschreven maatregelen genomen om schade aan deze soorten te beperken. Na uitvoering van het verlengen en doortrekken van kabels en leidingen worden deze afgedekt met zand.
3. Voor het benodigde materieel wordt gebruikt gemaakt van bestaande toegangswegen, fietspaden, strandslagen en wordt vanaf het strand gewerkt.
4. De aanvang van de werkzaamheden dient uiterlijk één week van tevoren schriftelijk gemeld te worden bij de afdeling Handhaving van de provincie Zuid-Holland, Postbus 24, 3300 AA Dordrecht, telefoonnummer 070-4418655 (fax 070-4418641, mailadres: nbwet@pzh.nl) met de vermelding van de werkzaamheden waarvoor de vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 is verleend.
5. In de periode april - juni vinden vanwege eventuele verstoring van broedvogels of andere broedende soorten zoals zandhagedis en rugstreeppad, met uitzondering van eventuele werkzaamheden die nodig zijn voor het afdekken van de bestaande witte duinen voor de aansluiting op een nieuwe duinregel, geen werkzaamheden plaats aan de strandslagen (ophogen en verlengen) en worden geen werkzaamheden uitgevoerd in verband met het verleggen van leidingen en kabels.

6. In de nachtelijke uren dient het gebruik van kunstlicht zo veel mogelijk afgeschermd te worden en dient het licht alleen op het uit voeren werk te worden gericht.
7. De voorwaarden waaronder deze vergunning is verleend dienen bekend te zijn bij personeel van derden middels een toereikende schriftelijke instructie. Deze instructie stuurt u tevens aan de afdeling Handhaving van de provincie Zuid-Holland te Dordrecht (zie adres onder voorwaarde 3) te worden gestuurd.
8. Bij wijzigingen van omstandigheden waaronder deze vergunning is verleend dient de provincie Zuid-Holland, Afdeling Vergunningen, bureau Bodem en Grondwater, Postbus 90602, 2509 LP te Den Haag, telefoonnummer 070-4417569 hiervan terstond in kennis te worden gesteld. Indien in strijd met deze vergunning wordt gehandeld, kan deze vergunning te alle tijden worden ingetrokken.
9. Evaluatie en monitoring dient conform het plan "Versterkingsplan Delflandse Kust" te worden uitgevoerd. Daarbij dienen de volgende parameters te worden gemonitord:
 - de ontwikkeling van het ontwerpprofiel direct na aanleg;
 - de ontwikkeling van de Basiskustlijn, strandbreedte en natuurlijke duinontwikkeling en daarmee samenhangend onderhoud van de kust en het beheer van de zeeoep;
 - de ontwikkeling van de grondwaterbel en het daarmee samenhangende beheer van de Banken;
 - de effecten van natuurwaarden in bestaande duinen en het daarmee samenhangende beheer van de duinen;
 - de ontwikkeling van natuurwaarden in nieuwe duingebieden en het daarmee samenhangende beheer van de zeeoep.

De gegevens dienen jaarlijks op het moment na de aanleg ter beoordeling toegezonden worden aan de afdeling Vergunningen van de provincie Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP te Den Haag.

10. Voor de evaluatie zoals bedoeld in voorschrift 8 en 9 wordt aangesloten op de wettelijke verplichting als onderdeel van het MER. In overleg met met een begeleidingscommissie die wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van belanghebbende partijen zoals de initiatiefnemer, de toekomstig beheerder en Stichting Duinbehoud wordt een monitoringsplan verder uitgewerkt. Dit nader uit te werken monitoringsplan dient ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, afdeling Vergunningen, Postbus 90602, 2509 LP te worden gezonden.
11. Het zand voor strandsuppletie en voor de aanleg van duinen moet voldoen aan een korrelgrootte van $D_{50} = 180 - 300 \mu\text{m}$. Het gehalte aan schelpfragmenten in de bovenlaag bedraagt $> 5 \text{ mm} : < 5 \%$, een maximaal lutumgehalte ($< 2 \mu\text{m}$) van 2% en een maximaal slibgehalte ($< 16 \mu\text{m}$) van 3. Zand dat gebruikt wordt voor de versterking van de duinen landwaarts van de top van de voorste duinrichel, zoals voor het plaatselijk ophogen van de strandslagen moet zoveel mogelijk lijken op het aanwezige duinzand en ontzilt zijn.

12. Het gewonnen zand van de zandwinlocatie wordt gekeurd aan de hand van de gewenste sedimentsamenstelling. Bij een grote negatieve afwijking moet het gewonnen zand worden afgekeurd en een andere zandwinlocatie gezocht worden om de gewenste sedimentsamenstelling te vinden.
13. Uiterlijk één week na het beëindigen van de werkzaamheden dienen alle bouwmaterialen, zwerfvuil en andere gebiedsvreemde elementen die verband houden met de werkzaamheden, opgeruimd te zijn. Tevens dient uiterlijk één week na het beëindigen van de werkzaamheden de afdeling Handhaving van de provincie Zuid-Holland, Postbus 24, 3300 AA Dordrecht, telefoonnummer 070-4418655 (fax 070-4418641, mailadres: NBwet@pzh.nl) hiervan in kennis te zijn gesteld.

Zienswijzen

Binnen zes weken na de dag waarop de ontwerpbesluit ter inzage is gelegd, kan eenieder daarover zienswijzen inbrengen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Hierna zullen wij een definitief besluit opstellen waartegen belanghebbenden beroep kunnen instellen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. H.W. Spruit
hoofd bureau Bodem en Grondwater

Bijlage(n):

Instandhoudingsdoelstellingen ontwerp-aanwijzingsbesluit Natura2000-gebied
"Solleveld en Kapittelduinen" en "Westduinpark & Wapendal"

Afschrift:

- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, directie Natuur, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam
- Deelgemeente Hoek van Holland
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Westland
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag
- Stichting Duinbehoud
- Hoogheemraadschap van Delfland
- Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
- Duinwaterbedrijf Zuid-Holland

BIJLAGE BEHOREND BIJ DGWM/2007/5630

INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.

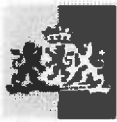
Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

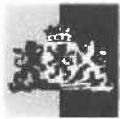
Habitatrichtlijn: habitattypen Solleveld & Kapittelduinen

H2120 **Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")**

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

- Toelichting** Omdat de kust hier te sterk aan erosie onderhevig is, is het van belang de zeereep op de huidige positie te handhaven. Doordat er zandsuppleties plaatsvinden zijn op het strand echter kleine embryonale duintjes ontstaan en is er zand over de zeereep heen gestoven, waardoor het type witte duinen hier goed ontwikkeld aanwezig is.
- H2130** ***Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")**
Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B).
Toelichting Binnen het begraasde deel van het terrein komen op kleine schaal goed ontwikkelde kalkrijke duingraslanden voor van het type grijze duinen, kalkrijk (subtype A), terwijl hier grotere oppervlakten met goed ontwikkeld grijze duinen, kalkarm (subtype B) aanwezig zijn. Verdere uitbreiding van het habitatype is mogelijk vanuit vergraste en verstruweelde duingraslanden. Oppervlakte-uitbreiding en verbetering kwaliteit wordt nagestreefd gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding.
- H2150** ***Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (Calluno-Ulicetea)**
Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting Duinheiden met struikhei betreft een zeldzaam habitatype dat landelijk in een gunstige staat van instandhouding verkeert. Binnen het gebied is deze struikheide-begroeiing echter enigszins in kwaliteit achteruitgegaan sinds het moment dat de konijnenpopulatie is ingestort. Het gebied levert wat betreft het oppervlakte een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitatype.
- H2160** **Duinen met Hippophaë rhamnoides**
Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting Het habitatype duindoornstruwelen is momenteel over een beperkte oppervlakte aanwezig. Uitbreiding van het habitatype kan een bedreiging vormen voor onder meer habitatype H2130 grijze duinen.
- H2180** **Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied**
Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en behoud oppervlakte en kwaliteit duinbossen, binnenduinrand (subtype C).
Toelichting In de duineikenbossen van de binnenduinrand (duinbossen, droog (subtype A)) wordt momenteel de kwaliteit verbeterd. Habitatype duinbossen, binnenduinrand (subtype C) komt voor in de Kapittelduinen.
- H2190** **Vochtige duinvalleien**
Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B).
Toelichting Habitatype vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) komt met een klein oppervlakte voor.

Habitatrichtlijn: habitattypen Westduinpark & Wapendal

- H2130** ***Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")**
Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A)
Toelichting Bij Scheveningen komen op kleine schaal goed ontwikkelde kalkrijke grijze duinen voorbinnen het zeedorpenlandschap. In het hele gebied zijn mogelijkheden tot uitbreiding van het habitatype, maar hiervoor is het verwijderen van exoten noodzakelijk. Oppervlakte-uitbreiding en verbetering kwaliteit is nodig gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding.
- H2150** ***Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (Calluno-Ulicetea)**
Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting Het habitatype duinheiden met struikhei komt voor in het deelgebied Wapendal. Het betreft een zeldzaam habitatype dat echter landelijk in een gunstige staat van instandhouding verkeert. Het gebied levert wat betreft het oppervlakte een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitatype.
- H2160** **Duinen met Hippophaë rhamnoides**
Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype H2130 grijze duinen is toegestaan.
Toelichting Het habitatype duindoornstruwelen is momenteel over voldoende oppervlakte aanwezig. Uitbreiding van het habitatype kan een bedreiging vormen voor onder meer habitatype H2130 grijze duinen. Om de kwaliteit te behouden moet alle successiestadia in het gebied voorkomen, ook de jonge stadia die als matig ontwikkeld worden beoordeeld.
- H2180** **Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied**
Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A)
Toelichting De duinbossen, droog (subtype A) aan de binnenduinrand zijn thans matig ontwikkeld. Verbetering van de kwaliteit is mogelijk.